

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

V znamenju poštnih pečatov in drugih „malenkosti“.

Mnogokatera ostrja je pala v naših polemikah zadnjih časov z glasilom narodno-napredne stranke na Kranjskem. Mnogokatera polemika puščica, poslana proti nam od rečenega glasila, je bila uprav strupena, da nismo mogli drugače, nego da smo reagirali najodločneje, mené, da — tudi če bi v tej ali oni stvari ne imeli prav — nikdar in nikoli ne bi smel slovenski list postopati s slovenskim tovarišem tako, kakor se je postopalo z nami. Kakor za vseh, tako velja tudi za nas: človek greši, dokler živi. Akje je zgrešenje prave poti bolj — rekli bi — naravno, da, neizogibno, nego ravno na polji politike, a posebej še na polju političnega novinstva?!

A nota bene: to opazko smo napisali na sploh in ne dopuščamo, da bi se izvajalo iz nje morda kako pripoznanje, kakor da smo kaj zgrešili v kakem konkretnem slučaju iz zadnjih časov, radi katerih smo bili zapleteni v polemiske boje.

Reči smo hoteli torej le: kakor vsakdo, ki hodi po široki cesti javnosti, tako tudi mi ne smemo odrekati javnosti pravice do tega, da ugiblje, da-li bi se ne bilo to ali ono dlo drugače ali bolje ukreniti?!

Ali to zavest imamo v sebi, da vse, kar delamo in odrejamo, delamo in odrejamo po svoji vesti, po svojem spoznanju, po računjanju z obstoječimi razmerami in pa z odločno voljo, da bi koristili stvari naroda! In ravno zato, ker imamo to zavest, nam je bilo hudo, da so si slovenske novine izvolile baš takov način polemike, ki ni bil le skrajno oduren, ampak je kazal na očito — trda beseda to, ali mi v resnici ne vemo družega izraza za to, kar čutimo — zaničevanje.

No, to je morda bolj stvar subjektivnega čutstvomovanja onih, ki pišejo za naš list, in so taki napadi bolj zadeli osebe nego pa stvar. Ali meji ploho takih puščic je priletela tudi jedna, ki sicer ni mogla zadeti v osebno občutljivost, ki pa nas je vendar naravnost osupnila in ki je morda najžalostnejši znak žalostnih razmer, kakor so se razvile mej Slovenci. Da bi dokazalo, kako starokopitni, kako malenkostni v svojih bojih, kako antikvirani v bojnih ciljih smo mi tržaški Slovenci, ker se pehamo za stvari, ki so bile morda pred 20, 30 leti umestne kakor preprični objekt, a ne sodijo v sedanjo dobo, zahtevajočo značaje, je glasilo narodno-

napredne stranke na Kranjskem omenilo zaničljivo — boj za poštne pečate!!

Potej opazki nam stopa pred oči dvojna možnost: ali v Ljubljani ne pripisujejo nobene važnosti takim stvarim, ali pa so izgubili sleherni zmisel za položene naroda ob periferiji, da se niti ne menijo več za to: da je naše položene tu isto, kakor je bilo pred 25 leti, da nas zistem pritiska istotako, kakor nas je takrat, in da se nam istotako odrekajo ista najprimitivnejša prava, in da nam baš zato veleva rodoljubna dolžnost, da nadaljujemo boj tudizatake „malenkosti“, ne da bi pri tem — to se umeje — puščali iz vida svoje narodne idejale!

Mi Slovenci naj bi bili torej vzvišeni nad take „malenkosti“, mi smo staromodni, ako se borimo za stvari, kakoršnje so poštne pečate?!

Ali res? Na to vprašanje je vdobilo ljubljansko glasilo odgovor minolega petka v seji našega občinskega sveta, ko so celo interpelirali radi jednega poštne pečata in je moral župan obljubiti, da uvede celo akcijo radi te stvari!!

Italijanski stranki — ki ima ves aparat v rokah, ki je oprta na vladni zistem, ki je gospodovalna stranka, ki je saturirana v vsakem pogledu, in ki bi se prav lahko postavila na stališče noblesse oblige — njej, italijanski stranki, torej se vidi vprašanje poštnih pečatov dovolj važno, da se bavi žnjim ne le po listih, ampak da celo v zbornicah uvaja cele akcije radi njega in grozi na vse strani! Nam tržaškim Slovencem, ki nimamo še ničesar, ki moramo v resnici še le iz tal gori zidati zgradbo svojih pravic, svojega narodnega življenja, nam se šteje v znak smešnosti, ker v svojem drobnem narodnem delu ne pozabljamo tudi poštne pečata. To je žalosten pojav, ki priča, da zmisel za narodne potrebe, za attribute narodne svobode in integritete ne le ni narasel, kakor bi bil gotovo, da niso med nami nastale razmere, katere mi obsojamo dosledno, kar je glavnim vzrokom vsem napadom na nas — ampak da je ta zmisel v zadnje čase padel že na tako nizko stopinjo, da mora vzbujati bojazen za bodočnost našo, bojazen, da se nad nami uresniči usodni latinski rek: Quos deus perdat, vult, demantat prius.

Da, slepi postajamo v teh medsebojnih bojih, tako slepi, da se v vsem svojem siromaštvu, v tem desperatnem stanju svojem še

rogamo stvarim, ki se zde važne tudi onim, ki so že nasičeni v malem in velikem, in da očitamo celo breznačajnost in breznačelnost onim med nami, ki menijo, da tudi na take stvari ni smeti pozabiti! Jeden poštne pečat sam za-se seveda ni Bog ve kaka državna afera, ali resnica je vendar, da svota takih malenkosti sestavlja narodno značaj teh pokrajin in da se le potem, ko dosežemo, da se bo v takih malenkostih zrealiziral pravi narodni značaj teh pokrajin, bo ustvarjen pravi milieu, v katerem bo možno dosežati velikih uspehov in v katerem se bo naša pritlikava politika mogla razviti v politiko v večem stilu.

In denimo tudi da je poštne pečate res smešna malenkost. Kaj bi nam pravilo to?!

Pravi, da ravno za to, ker se rojaki ob periferiji morajo boriti za take malenkosti, je sedanji medsebojni boj med Slovenci le znak skrajne lakomnosti in nebriganja za položene naroda! To je morala vsega: mi Slovenci bimo morali misliti le na koncentracijo svoje moči, dokler se moramo bojevati — v znamenju poštnih pečatov!

Slovenski odgovor na izjavo sedanje vlade.

Govor drž. poslanca dr. Lav. Gregoreca v zbornici poslancev dne 2. marca 1900.

Visoka zbornica! Načrt za delovanje nove vlade, v kolikor se tiče narodno-gospodarskih vprašanj, se je brezdvomno zaradi svoje velike in dalekosežne vsebine vsepovsodi vsprejel s priznanjem in pohvalo. Želeli je le, da bi se načrt tudi uresničil in ne ostal samo na papirju, kakor že marsikateri pred njim.

V upravi bo nova vlada, kakor je obljubila, postopala nepristranski, ker ni strankarska vlada, ker se ne prišteva k nobeni stranki visoke zbornice. Ali to je resnično le v toliko, da med ministri ni nobenega poslanca. Pač pa imajo večje stranke te visoke zbornice v ministerstvu svoje privržence in zastopnike. Strokovni ministri so sami Nemei, bodisi konservativni, bodisi liberalni. Poljaki in Čehi pa imajo svoje zaupne ministre, ki lahko branijo svoje rojake vsake krivice in pristranosti. Gospoda moja! Takih ugodnih razmer mi Jugoslovani zopet ne uživamo in jih še nikdar nismo. Čez 30 let traja že nova ustavna doba. Mnogo ministerstev in ministrov se je obrabilo, a Jugoslovani iščemo med njimi zama.

da nimalo ne zaslužim vseh teh skrbi in do-brot, posebno, ko se ve že v naprej, da iz mene ne bo nikdar nič prida.

Končno je prišel vendar čas, ko so me, gladko počesano, v trdo naškropanih spodnjih krilih, potisnili v poštne voz.

Zadnji dan prej sem jemala slovo od učiteljevih in cerkvenih. Bilo mi je težko in hudo, a vendar sem se ob jednem čutila nekako vzvišeno nad svojimi znanci. Šla sem v šole, a šole, mestne namreč, so bile za vse nas nekaj veličnega, častitljivega . . .

Doma mi je oče o slovesu vedno za-bičaval:

— Da se mi dobro učiš! Ni me volja, da bi denar zaman proč metal! —

Za trenutek je pripognil svoj bradat obraz do mojih lic, da me je zažgajalo, poljubil pa me ni.

Ko smo že sedeli v starem, ozkem, narodnem poštne vozu, je mati še skozi okno naročala očetu, naj vendr za božjo voljo, vsaj ta čas ne pije, ko nje ne bo doma . . .

Pošta je vselej na večer odhajala iz naše vasi. Do železnice je bilo šest ur vožnje.

Jaz nisem bila prav nič žalostna. Ta vožnja v temni, neznani svet mi je bila, ka-

Na Avstrijskem, Ogerskem, v Bosni in Hercegovini živi vse skupaj 5,299.000 Jugoslovancev, ki imajo svoje rodne brate po vsem Balkanu. Zavoljo njihovega sosedstva z Balkanom in Italijo so za našo državo odločilne važnosti. Ali gospoda moja, ne vprašajte, kako se z nami ravna! Z bolestjo si moramo večkrat priznati, da se čutimo tujce na lastnih tleh.

Ko je bil madjarski general Szapary tepen, poslali so Hrvata Filipovića in Srba Jovanovića, da osvojita Bosno in Hercegovino, ali uprava dežel se jima ni dovolila. Umakniti sta se morala Nemcem in Madjaronom. Povsod nas potrebujejo, v vojaki, na plačevanju davkov itd. A od ministerskih stolov nas odvijajo in med svetovalci cesarjevimi ne sme sedeti nobeden izmed nas. To je na škodo nam in vladi; na škodo nam, ker ga nimamo človeka, ki bi nas branil pred prestopki uradništva, kakor delata to češki in poljski zaupni ministri. Ako bi mi imeli svojega zaupnega ministra, bila bi nemogoča taka nastavljanja in povijanja uradnikov, kakor so se dogodila na krivičen in škandalozen način v zadnjem času v nas na jugu. A take razmere so tudi na škodo vladi. Njej je nemogoče, da bi se zanesljivo poučila, kaj mi hočemo, kaj želimo in trpimo. Navsezana je vedno le na poročila uradnikov. In kdo so ti uradniki? Povedati moram, da so v nas na jugu, vsaj na višjih mestih, ti uradniki sami nam tuji gospodje, tuji ljudje, ki nas ne poznajo, ki nas nočejo poznati, ki so prišli že s predsodki k nam, ki so nasproti nam nezaupni in ki si domnevajo, da doprinašajo prava nesmrtna dela, ako ovirajo jugoslovansko gibanje.

Mi smo se malodane že navadili, da je sleherni teh uradnikov velik nasprotnik naših narodnih teženj. Pa se res tudi v nas dogajajo čudne reči, ki se zdijo komaj verjetne. Le tri majhne slike Vam hočem narisati!

V Trstu so uradovali trije namestniki; tem se je posrečilo, da sedaj nekaj tisoč Italijanov obvladuje vse po ogromni večini slovensko Primorje. V zahvalo za to vladino uslugo so lani Italijani s hrupnim veseljem vsprejeli Italijana Menotti Garibaldija in avstrijsko parobrodno društvo Lloyd se je požurilo ter mu dalo brezplačno ladjo na razpolago.

Zaslepljenost teh uradnikov je res čudovito velika. Tako n. p. mora 20.000 hrvatskih otrok biti v Istri brez hrvatskih ljudskih šol, ali z avstrijskim de-

kor odrešenje. Luči, ki so zdaj pa zdaj v tihi, gosti temi smukale mimo okna, vzbujale so v meni fantastične, bajne misli. Pomisljevala sem si, da tamkaj stanujejo tuja, čarobna bitja, gozdne vile in škrti, roparji in drugi pogumni ljudje. In duhovi, da, duhovi in čarovnice! Bilo me je nekoliko strah. Poskušala sem prebuditi mater.

— Pusti me vendar! — je mrmrala le-ta v polusnu in smrčala dalje.

Nisem se upala kot dalje buditi. Mirno sem sedela v svojem jugu in strmela pred-se v veliko, tiho temo, za katero se je skrival nov svet, novo življenje za-me.

Kakov bo ta svet, v katerega se peljem, kaj ugledam, ko se zdani, kaj me pričakuje tam zunaj?

Boječe sem se vpraševala, a v meni in okrog mene je spal velik, temen molk.

Kolesa so sicer škripala po nasuti cesti, konjska kopita so glasno klopotala po kamenju in postiljon je včasih zaspano zavriskal v noč, a vsi ti glasovi so hitro umirali v velikem, temnem, nočnem miru. Neka hladna zaspanost je ležala nad naravo. Počasi je tišina objemala mojo razburjeno dušo s trudnimi, sladkimi sni. (Pride še.)

PODLISTEK

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

(Glej „Edinost“ št. 54. od dne 7. marca.)

Jezili so se, ker nisem čisto in razumljivo govorila, kakor prej in me topli, da se grdega, nerazločnega ječanja čim prej odvadim.

Mati mi je predbacivala o vsaki priliki koliko noči je morala črati mene prečuti, koliko se je moralo plačati zdravniku in za zdravlila, med tem, ko je vsaki krajear, ki se izdaja za-me, v vodo vržen.

— In vrhu tega ta smrkovka še ječlja, da je človeka sram! Boljše bi bilo, da bi se nihče zate ne brigal, škode bi ne bilo nobene, če bi bila umrla.

Take in enake reči sem čula sleherni dan in na tistem sem mislila sama, da imajo prav.

Bolelo in jezilo pa me je to predbacivanje vendar-le in nekoč se nisem mogla premagati, da bi ne bila dejala:

— Pa bi me bili pustili, da bi bila umrla! —

Zaradi te nevhvaležnosti sem bila tako tepena, da dva dni nisem mogla iz postelje . . .

Bilo mi je devet let in doma so sklenili, da me pošljejo v mesto v šolo. Oče je hotel nas otroke dostojno odgojiti.

Začela so se velika posvetovanja z oskrbnikovimi, učiteljevimi in našim župnikom in kapelanom. Povsod sem morala z očetom. Smela sem tiho poslušati vse pogovore, ki so se tikali moje bodočnosti.

Gospod župnik je nasvetoval sirotišnico v Ljubljani. Materi bi bilo prav, očetu pa ta predlog ni ugajal. Oskrbnikovka je nasvetovala Uršulinke v Škofji loki in njen predlog je obveljal. Gospod župnik je pisal tja in izposloval samo polovično mesečnino za-me. Hodila sem zopet v »posebne ure« in vsa hiša se je pripravljala na moj odhod. Čevljar mi je popravil in zašil obutev in mi napravil par novih čevljev & »knofki in na škripe«. Šivilja mi je šivala srajce, krila in dve čisto novi obleki, jedno iz črnega tibeta, na katero sem bila že vnaprej zelo, zelo ponosna. No, mati mi je zatrjevala sleherni dan od zjutraj do večera in z veliko vztrajnostjo,

narjem se v Turčiji, v Albaniji podpirajo albanske šole, ki pa nimajo albanskega učnega jezika, ampak italijanskega.

Druga, nasprotna podoba! Kranjski Slovenci so se dolgo borili za uradništvom, dokler se jim ni posrečilo, da so dobili v deželni zbor večino. Priporili so si jo! Tudi glavno mesto imajo v svojih rokah in sedaj uraduje v Ljubljani slovenski župan, zato pa se tam tudi ne nahaja noben Bismarekov prostor. (Nekdo zakliče: Še vse lahko pride!) Ne, v Ljubljani ne, dokler bo tam slovenski župan. (Pride še.)

Politični pregled.

PRST, 12. marca 1900.

K položaju. Dunajski poročevalci »Politike« zavračajo, da sklep češkega kluba, da predloge o kotingentu novincev ne bo obstruiral, pomenja le malo spremembo taktike, nikakor pa ni to znamenje slabosti ali koncesija vladi. To pa menda vedo tudi odločilni krogi, kajti čuti je, da se, čim bo odložen državni zbor, zopet zapričo pogajanja z zastopniki naroda češkega. Orožje, s katerim hočejo vlado in Nemce prisiliti do popustljivosti, drže Čehi vedno v roki: od rečenih dveh činiteljev bo odvisno, da-li se to orožje prične rabiti. Kakor se bo čudno zdelo, vendar je Čehom povsem resno z sklepom, da bodo obstruirali tudi gospodarske predloge (h katerim spada tudi predloga o pristanišču tržaškem). Čehi da so dobro premislili, predno so storili ta sklep in so dobro utrdili svojo pozicijo.

V tem zmislu se glase tudi poročila z Dunaja, ki naglašajo, da je položaj ministerstva Körberjevega jako kritičen in da se bo moglo ministerstvo držati k večjemu par mesecem.

Zadnje vesti javljajo, da bo državni zbor odložen ali proti koncu tega ali začetkom prihodnjega tedna. Nekako v maju se snide zopet, ker bo treba voliti v delegacije.

Zadnja »Naša Sloga« je priobčila uvoden članek, v katerem riše sedanji položaj zlasti z ozirom na štiri glavna vprašanja, ki so: vladna izjava, železniške zgradbe, predsedništvo zbornice in delavsko vprašanje. Potem pa pravi glasilo puljsko:

Vprašanje pa je, kaj pride po vsem tem? Neki zastopnik naš, in sicer ravno iz Istre, je rekel na to vprašanje, da nas nima glava boleti radi tega, kar ima priti. Ali parlament ali brez njega, za naše ljudstvo je to vsejedno. Kdor je gol, t. se more veseliti take spremembe, da bo pokrit; kdor je bos, da bo obut; kdor je neuk, da bo poučen, kdor je lačen, da bo nasičen. Taki parlamenti tudi ob najboljši volji ne donesajo takih sprememb hrvatskemu narodu, vlade pa tudi ne. Torej ne bodo ne naše ljudstvo ne naši poslanci točili solz, ako sedanji parlament neha, ako mesto sedanje vlade pride druga. Svaka sila do vremena — a Božja pravica je večna. V njo jedino upamo še. Ako poleg tega store kaj dobrega tudi ljudje, ki so sedaj na vladi, dobro; ako ne, ne bo dobro, vendar naš narod, ki se je znal dosedaj ohraniti in vzdržati, tudi odslej radi tega ne zgubi vere v Boga in v boljše dni, brez ozira na parlamenta in na vlade.

Zarota v Brazilu. Brazilska vlada je prišla, kakor javljajo iz Rio de Janeira, na sled zaroti proti republiki.

Vlada je opazovala to gibanje več mesecev; vendar je šele potem storila odločne korake, ko je doznala, da so monarhisti delili denar med policijske agente in razne druge osebe. Neki zarotnik bi imel predsednika republike, Capos-Salesa, v Petropolju dobiti v svojo oblast. Če bi se zarota posrečila, namerjali so ustanoviti začasno vlado.

Spravna akcija v Istri. Od hrvatske strani so baje določeni za pogajanja v dosego kakega modus vivendi: dr. M. Laginja, V. Spinčić in dr. Stanger.

Mej tem pa je radikalna struja že na delu, da že a priori zapre poti do vsacega sporazumljenja. Tako objavlja glasoviti York v »Independentu« članek, katerega tenor je: nič pogajanj, nič sprave.

Tržaške vesti.

Maše zadušnice po pokojnem Šabcu, ki je bila minole sobote v cerkvi sv. Antona novega, se je udeležila velika množica ljudstva iz vseh slojev in so bila zastopana menda vsa narodna društva tržaška. Cerkev je bila črno opremljena. Sv. mašo pri glavnem oltarju je daroval gospod župnik sam, hkratu

pa so se darovale tihe sv. maše pri vseh stranskih oltarjih za mir in pokoj duše pokojnika. Sploh se je tudi o tej priliki pokazalo, koliko spoštovanje je užival pokojnik med svojimi rojaki.

Nečloveška mati. V soboto popoldne je neka lepo oblečena gospa prišla z dvema otrokoma, 2-letnim Hubertom in 2 in polletno Marico k nekemu izvoščeku ter mu plačala pristojbino, da zapelje otroka k nekemu gosposodu, čegar naslov mu je naznanila. Potem je odšla. Dotični gospod se je nemalo začudil, kajti otroka sta mu bila docela neznana. Naročil je izvoščeku, da zapelje otroka na redarstvo, kar je kočijaž tudi storil. Tudi tukaj je izjavil gospod, da otrok ne pozna, vendar je dal 5 gld. — za njiju začasno preskrbovanje. G. Treves je izročil otroka neki ženi. — Nečloveška mati je tujka, ki se je pripeljala včeraj z nekim parnikom. Pozno zvečer jo je baje poliojja že našla.

Nevaren vol. V soboto večer je prišel 17-letni voznik Vincencij Škočaj iz ulice dell' Istria šte. 8 v svobodni luki v neprijetno dotiko z rogom nekega vola, ki ga je nevarno poškodoval. Ranjenca so spravili na rešilno postajo.

Uro je zgubil nekdo dne 7. marea na poti od Rimanj do vojašnice domobrancev. Kdor jo je našel, je naprošen, da jo prinese v uredništvo tega lista.

Mrtveci prijavljeni dne 10. t. m.: Botteri Gema, 10 m., ul. Salice 2. — Ferluga Marcel, 3 l., ul. Media 29. — Zobec Argija, 1½ l., ul. Media 29. — Spangher Albert, 4 l., ul. Madonnina 16. — Parenzan Mercede, 5 d., ul. Ponte 2. — Raganelli Anton, 70 l., Greta 204. — Falbier Ivan, 2 d., ul. Monte 10. — Polli Katarina, 80 l., ul. S. Erancesco 21. — Eabretto Lavra, 73 l., ul. Cavalzeni 1. — Čampa Marija, 72 l., ul. Torrente 26. — pl. Falser Ivan 50 l., ul. Fontanone 18. — Komel Ernest, 4½ l., ul. Seussa 3. — Ferluga Anton, 50 l., Vrdela 217.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.5, ob 2. uri popoldne 12.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 775.0 — Danes plima ob 6.56 pop. in ob 8.23 pop. — Danes oseka ob 1.14 predp. in ob 1.54 pop.

Za dijaško kuhinjo je nabral v Barokovljah »Narodni eksekutor« 45 kron namesto razsvetljave o priliki prihoda novega župnika.

Odbor »Tržaškega Sokola« je razposlal rodoljubom nastopno okrožnico: Tržaški rodoljubi! Čestiti člani! Bratje Sokoli! Po dveh letih neprostovoljnem počitku dvignil je »Tržaški Sokol« zopet krepko svoje peruti ter začel z nova vršiti vzvišeno svojo nalogo, obstoječo v tem, da krepí teló, bistri um ter vnema narodni ponos tržaških Slovanov. Vi vsi, tržaški rodoljubi, častiti člani in bratje Sokoli, veste dobro, s kakimi težavami se je bilo boriti »Tržaškemu Sokolu« prej, nego se mu je posrečilo priti zopet do telovadnice, brez katere je Sokol, kakor riba brez vode. A sedaj, ko se mu je to posrečilo, je Vas vseh dolžnost, da ne le formalno s svojimi simpatijami, ampak tudi gmotno podprete to važno društvo, katero zedinja v trdno falango tržaško Slovanstvo vseh slojev.

V nadi, da spolnite vsi rodoljubno dolžnost, obrača se odbor »Tržaškega Sokola« da Vas vseh s pozivom, da vsaki po svojih močeh pomaga ustvariti našemu društvu trdno gmotno podlago, na kateri mu bo mogoče brez skrbi gledati v bodočnost ter izvrševati vzvišeni svoj cilj.

Najprej se pa obrača podpisani odbor do svojih členov s prošnjo, naj vsi, ki niso plačali udnine za društveni leti 1898. in 1899., bodisi, ker se jih ni tirjalo, bodisi, ker se jim ni zdelo opravčeno plačevati udnino za društvo, ki ni delovalo, najprej radovoljno doplačajo svoj zastanek. Ta prošnja je opravčena v dvojnem oziru.

V prvi vrsti ne bi bilo pravično, da bi večina členov plačevala udnino tudi v zadnjih dveh letih, kakor je to storila, dočim bi nekateri člani bili prosti tega plačila.

V drugi vrsti pa potrebuje »Tržaški Sokol« primerno mnogo denarja, ako hoče popolniti in na novo nabaviti potrebni delovadni inventar. V to svrhu potrebuje Sokol stotake in stotake. Da se pa »Tržaškemu Sokolu« osigura obstanek tako, da bo zamogel prebiti vse viharje ter premagati vse težave, ki ga čakajo v bodočnosti, potrebno je, da se ustvari zaklad, ki naj služi eventualno za zgradbo lastne

telovadnice. A tudi tekoči troški za telovadnico in za vzdrževanje pouka v telovadbi so veliki. Najemnina v telovadnici »Monte verde« znaša preko 600 gold. na leto; telovadni učitelj, razsvetljava in društveni sluga stanejo drugih 600 gold. na leto; vseh troškov na leto je torej preko 1200 gold.

Da zmore naše društvo visoke tekoče troške, sklenilo se je na zadnjem obnem zboru, vršivšem se meseca januarja t. leta enoglasno, da se pravila spremene v smislu, da se redni (izvršujoči člani) razdele v dve vrsti, a podporni člani v tri vrste. Redni člani prve vrste bodo plačevali odslej po 2 kroni na mesec (24 kron na leto), a oni druge vrste po 1 krono na mesec (12 kron na leto). Podporni člani prve vrste pa bodo plačevali odslej po 2 kroni, druge vrste po 1 krono, a oni tretje vrste po 50 vinarjev na mesec (odnosno 24 kron, 12 kron in 6 kron na leto).

Podpisani odbor je prepričan, da vsi dosednji in novi člani, katerim to dopuščajo njih sredstva, prestopijo v više razrede ter da se javijo za nižje razrede le oni, kateri v resnici niso v stanu plačevati više udnine.

Apelira torej v prvi vrsti na rodoljubno požrtvovalnost členov »Tržaškega Sokola« ter je prepričan, da ta poziv najde dostojen odmev v njih srehi.

A tudi do vseh drugih tržaških rodoljubov, ki še niso člani »Tržaškega Sokola«, se obrača podpisani odbor s prošnjo, naj podpirajo to društvo s tem, da pristopijo kakor člani, ali pa, da s spomnijo tega društva vsaj s tem, da mu darujejo po svojih močeh kako svoto za sokolski zaklad. Vsaki dar bo dobro došel ter se izkaže v listu »Edinost«.

»Tržaški Sokol« se je lotil resno svoje naloge. Zajedno s telovadnico poskrbel je za dobrega telovadnega učitelja, kije vsposobljen kakor tak za državne šole na podlagi položenega državnega izpita. To bodi v jamstvo, da se telovadba v »Tržaškem Sokolu« ne bode gojila diletantsko, ampak strokovno.

Blagodejne posledice tega srečnega odbovega koraka so se pokazale takoj, ko se je odprla telovadnica. Prijavilo se je namreč nad 60 telovadev, ki vztrajno zahajajo k telovadbi; pripravlja se pa še telovadni tečaj za ženske, za gojence in za otroke.

Preroben in pomlajen stopa torej »Tržaški Sokol« pred tržaško slovensko občinstvo ter se trdno nadeja, da mu noben zavodni Slovan tržaški ne odreče svoje podpore, bodisi, da pristopi kakor člen, bodisi, da daruje, vsaki po svojih močeh, kako svoto za sokolski zaklad.

Kdor še ni člen »Tržaškega Sokola«, ter misli vstopiti v to društvo, naj se posluží priložene dopisnice. Prispevki za sokolski zaklad in naznačena udnina leta 1898—99 naj se pa pošiljajo po priloženi poštni nakaznici.

V nadi, da se tržaški Slovani vsi brez izjeme odzovejo temu pozivu, beležijo se sokolskim »Na zdar!«

Za odbor telovadnega društva »Tržaški Sokol«:

Dr. Gustav Gregorin, starosta.

Makso Cotič, podstarosta. Rudolf Pretner, blagajnik, Janko Kukar, tajnik.

Dr. Otokar Rybář, Josip Kranje, Pavel Hočevar in Fran Cink, odborniki.

Vesti iz Kranjske.

* **Prešernov spomenik.** V veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani, bodo nekoliko dnij od 11. t. m. naprej vsi konkurenčni načrti za Prešernov spomenik razstavljeni občinstvu na ogled. Dvorana bo odprta vsaki dan od 10.—12. ure popoldne in od 2.—4. ure popoldne. Vstopnina ki je namenjena za spomenik sam, določena je za delavne dni po 40 stot., za nedelje in praznike pa po 20. stot.

* **Gimnazijsko poslopje** v Kranju. Občinski zastop kranjski je v zadnji svoji seji sklenil, napraviti prizidek gimnazijskem poslopju v srho, da se dobe še tri učne sobe, ako prevzame država kurjavo v gimnaziji, ki stane sedaj občno 1800 kron na leto. Če bi pred prihodnjim šolskim letom ne bilo mogoče dovršiti prizidka, preskrbi občina drugod začasne učne prostore, da ne bo treba dijakov odganjati.

Vesti iz Štajerske.

— Kakšni kulturonosci Slovincem so Nemei, je zopet pokazal deželni šolski svet na Štajerskem, ki je odbil prošnjo krajnega šolskega sveta celjskega za razširjenje okoliške šole v Celju v definitivno petrazrednico. Ti ljudje se pač najbolj boje — slovenske kulture, ker vedo, da je ona največji in nepremagljivi sovražnik njih tiranskega gospodstva. Naše kulture se boje, a baš to je najzanesljiveje jamstvo, da njihova oholost ne pride do svojih ciljev. Živela slovenska kultura!

— Nov železni most čez Savo se zgradi v Brežicah in je državni poslanec Berks že storil vse za to potrebne korake.

— Trgovina z železom »Merkur« v Celju, se izroči prometu prve dni meseca aprila t. l.

— Vseučiliščni prof. dr. Gregor Krek. Ta odlični, velezaslužni slovenski rodoljub in učenjak praznoval je minoli teden svojo šestdesetletnico in ob tej priliki se je pokazalo, da slovenski narod umé ceniti vrline svojih mož. Vse slovensko časopisje se je z največimi simpatijami bavilo s slavljenecem in Slovenci v Gradcu so mu priredili časten večer. Dr. G. Krek je bil rojen v priprosti kmetski hiši na Gorenjskem; po izredni vztrajnosti in nadarjenosti se je vspol na stopinjo, do katere dospejo le izbrani duhovi. 25 let je že reden profesor slavistike na vseučilišču v Gradcu, kjer deluje od l. 1866; vrhu trga je člen vseh, za raziskovanje slovanskih jezikov važnejših zavodov in društev. Kakor pisatelj (znanstvenik) in pesnik je sodeloval pri »Slov. Glasniku«, »Novicah«, »Slov. Narodu«, »Zori«, »Kresu« in raznih listih. Število njegovih folklorističnih, literarno-historičnih in filoloških del je ogromno. In vsa se odlikujejo po svoji temeljitosti in učenosti. Zasluge dra. Kreka se ne dajo preceniti, kakor so sploh v vsakem oziru tako odlični rodoljubi neprecenljivi za naš narod. Bog nam ohrani še dolgo tega velezaslužnega moža!

Vesti iz Koroške.

Judeževič grošov »Südmark« ne zmanjka še tako hitro. Tej družbi je za nje sramotne, podle cilje, ki temelje v narodnem izdajstvu, došlo na Koroškem zopet več podpor, a upajmo, da ti judeževi groši ne bodo imeli blagoslova. Vsekako pa moramo tem vestneje podpirati našo narodno družbo sv. Cirila in Metoda in druge narodne ustanove.

»Bismarkring«-table, s katerimi hote v Celoveu odličiti dotične ulice — so na petu in v kratkem dospejo v Celovec! Haj, ali bo veselja mej tamkajšnjimi Germani! Celo slavni mestni zbor je z velikim veseljem vzel na znanje to »veliko« vest. Heil, Heil!

Razne vesti.

Žrtve morskich somov. Iz Sydneya se poroča: Te dni došel je semkaj parnik »Chingtu« iz Kitaja, ki je prinesel strašnih vesti o parniku »Hupeh«, ki je ponesrečil na visokem morju. Parnik »Hupeh« je zapustil Javo dne 8. novembra m. l. s 60 možmi posadke in nekaj potnikov. Naložen je bil s sladkorjem. Ko je plul mimo otoka Canbria, je nastal vihar, noločeno blago se je jelo premikati in parnik se je nagnil te zajel vodo, ki je pogasila ogenj pod parnim kotlom. Na rešitev parnika ni bilo več misliti in ker so bili vsi člani razum enega razbiti, napravili so mornarji nekatere plove, na katere so poskakali. V onih vodah pa je, kakor znano, posebno mnogo morskich somov, in tudi sedaj so se v veliki množini zbrali okrog plovov in mornarji so videli s strašno grozo, kako je besen val preobrnil en plov in kako so se grde živali vrgle na ponesrečene tovariše ter se trgale za žrtve. Morje se je takoj daleč porudečilo s krvjo. Z napetjem vseh možij posrečilo se je kapitanu, da je z ostankom posadke, — enajst mož — dospel na otok Lubang, neprenehoma obdan od požrešnih somov. Parnik in vse blago gta popolnoma zgubljena.

Vsa vas prodana na drobno. Iz Hannovera poroča, da so vas Hessel v okrožju Neuhaus na drobno prodali. Kupila jo je neka hamburška družba, ker so tla te vasi jako bogata na ilovici in bo tako tem lažje izkoriščala velike množine ilovice. Z grajenjem velike tovarne za porcelan prično takoj.

Solstvo v Transvaalu in v državi Oranje
je veliko trpelo vsled vojne. Sedaj so Buri sklenili poslati iz vojne učitelje domov, da za šolo godni otroci ne zaostanejo v učenju. To svedoči, kako globok smisel imajo Buri za kulturni napredek svoje dežele in da jim v tem oziru nikakor ni treba dragega angleškega jerobstva.

Laška prestolonaslednica Helena, hči črnogorskega kneza, je nevarno obolela.

Loterijske številke, izžrebane dne 10. t. m.

Trst	85,	24,	14,	38,	6.
Line	26,	20,	72,	66,	70.

Brzjavna poročila.

Zbornica poslancev.

DUNAJ 12. (K. B.) Zbornica poslancev je začela drugo čitanje zakona o kontingentu novincev. Posl. Herzmansky (nemške narodne stranke) je izjavil, da bo glasoval proti predlogu, ker narodni položaj Nemcev še ni zagotovljen, ampak se nahaja v veliki nevarnosti. Posl. Berks (slov. kršč. nar. zveze) je označil predlogo kakor narodno potrebo; ako bi se ne dovolilo novincev, bi to imeli občutiti avstrijski narodi. Govornik je čestital prijateljem Čehom, ker so sklenili, da ne obstruirajo proti zakonu o kontingentu novincev. Berks je menil, da potrebuje parlament, da zamore ozdraviti, miru, katerega najde v delu; isti je izjavil, da bo glasoval za predlog. Posl. Okuniewski (neodvisen Malorus) je izjavil, da bo glasoval proti predlogu; to pa ni naperjeno proti vrli armadi, ampak proti vodstvu iste. Posl. Schneider (krščanski socialist) je zavračal predgovornika ter tožil nad nedelavnostjo zbornice. Poslanec Tschernigg (nemške narodne stranke) je zagotavljal, da njegova stranka ne bo dovolila predloge, to pa ne iz sovraštva do vojske ali vlade, temveč iz prijateljstva do ljudstva. Govorili so še posl. Pogačnik, Engel in Schueker. Seja še traja.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 10. (K. B.) Gospodska zbornica bo imela dne 14. in 19. plenarni seji, ter bo razpravljala o došlih ji sklepih zbornice poslancev.

Predsedništvo zbornice poslancev pri cesarju.

DUNAJ 12. (K. B.) Cesar je sprejel v današnji obliki avdijski predsedništvo zbornice poslancev.

Železniška zveza s Trstom in poljski klub.

DUNAJ 11. (K. B.) Poljski klub je sklenil, da se bode v posebni seji bavil s stališčem, ki ga imajo zavzeti poljski člani železniškega odseka glede druge železniške zveze s Trstom.

Izgredi v Pragi.

PRAGA 11. (K. B.) Danes je bilo ednajst delavskih shodov. Po istih se je zbralo kakih 800 oseb na trgu sv. Vavla. Ter je demonstriralo v prilog rudarjem v stavki. Ob 5. uri popoldne je prišlo iz neznanega vzroka do spopada s policijo, katero so kamenjali ter topli s palicami. Nekega krojaškega pomočnika je redar udaril s sabljo po glavi. Šest oseb so zaprli. Konečno so razgnali množico.

Stavke.

ROKIČAN 11. (K. B.) Položaj je nespremenjen.

MOST 11. (K. B.) Včeraj so proizveli 451 vagonov premoga; 4 vagone so naložili v skladišče. Položaj nespremenjen.

KLADNO 11. (K. B.) Položaj nespremenjen.

FALKNOV 11. (K. B.) Število delavcev v stavki znaša 3972; na delo je prišlo 2011 delavcev; včeraj so naložili 223 vagonov premoga. Položaj nespremenjen.

Dvoboji.

BUDIMPEŠTA 10. (K. B.) Dvoboj na meče med poslancema Ugrom in Rochonzyjem se je vršil ob 4. uri popoldne. Rochonzy je lahko ranjen na ustnicah.

BUDIMPEŠTA 10. (K. B.) Na dvoboju Banffy-Ugrom ni tekla kri.

Knez Nikolaj ostane doma.

CETINJE 10. (K. B.) »Glas Crnogore« oporeka vesti, da bi knez Nikolaj mislil potovati v inozemstvo.

Ogerska zbornica poslancev.

BUDIMPEŠTA 10. (K. B.) Rešili so še ostale naslove trgovskega proračuna ter predlog o konsumnem davku uslužbencev državne železnice. Potem so zaključili sejo. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Banket parlamentarnega novinstva na Francoskem.

PARIZ 12. (K. B.) Predsednik francoske zbornice Deschanel je imel na letnem banketu parlamentarnega novinstva, kateremu je predsedoval, govor, v katerem je izjavil, da se mnogokrat krivo tolmači njegove misli. Tako so ga risali kakor besnega pristaša vojne, ker je nekoč izrazil menenje, da je napredek na vojnem polju najboljša garancija za mir, veljavo in veličino domovine.

Nemiri na Turškem.

CARIGRAD 11. (K. B.) Iz Berane javljajo o nezadovoljnosti kristijanov proti mitropolitu v Prizrenu, ki hoče baje namesto narodnega kandidata posvetiti nekega svojega ljubljence v duhovnika v Berani. Naprosilo se je črnogorskega poslanika Bakića, da opozori vlado na nevarnost, ki preti vsled tega gibanja.

Glasom vesti iz Pristine so v tamošnji okolici ubili zloglasnega voditelja Arnavtov, Dim — Borijana.

Zgorelo gledališče.

PARIZ 11. (K. B.) Naučni minister Leygues je izjavil, da se odprti novo gledališče Théâtre Français dne 14. julija t. l.

Vojna v južni Afriki.

Boerem pri Biggarsbergu proti nevarnosti.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« javlja iz glavnega tabora Boerem pri Biggarsbergu dne 8. t. m.: Poizvedovalci javljajo, da so včeraj našli na 6 angleških ogleduhov, od katerih so enega ubili a 3 ranili, ter da proti Boerem 12.000 Angležev iz Helpmakaara.

General White v Pietermaritzburgu.

PIETERMARITZBURG 10. (K. B.) »Reuter« javlja: General White je prispel danes iz Ladysmitha; ljudje so ga navdušeno pozdravljali.

Konec vojne se bliža.

LONDON 10. (K. B.) »Daily News« javljajo iz Lourenzo Marqueza dne 8. t. m.: Predsednik Krüger je baje pred odhodom v Bloemfontein v Glenecoe izjavil v nekem nagovoru, da še ni gotovo, da-li razsodišče ali pa posredovanje konča vojno. Toliko je gotovo, da bo vojna tekom enega meseca končana.

Boerci prosijo za posredovanje.

LONDON 12. (K. B.) »Daily Mail« javlja iz Pretorije z dne 10. t. m.: Včeraj so bili povabljeni konzuli tujih vlasti na konferenco. Prošilo se jih je, naj delajo na posredovanje vlasti, katere zastopajo, da se napravi konec nadaljnjemu prelivanju krvi.

Angleži so se umaknili na južno obal Tugele.

DURBAN 11. (K. B.) »Reuter« javlja: List »Naial Mercury« je prejel brzjavko iz Grevtona; glasom iste je bil dne 9. t. m. spopad med oddelkom naselbinskih čet na konjih in med sovražnikom. Na obeh straneh so streljali hudo. Ker pa Angleži niso imeli topništva ter niso mogli pregnati sovražnika iz njegovega stališča, so se umaknili na južno stran Tugele. Ranjen je en mož.

Boerci pri Drietfonteinu premagani.

LONDON 11. (K. B.) »Reuter« javlja iz Drietfonteina: Združeni Boerci so se uprli napredovanju Angležev ter jim delali težave, katere so bile toliko večje, ker Angleži ne poznajo terena. Vendar so Angleži vsled poguma angleških čet, ki zaslužuje občudovanje, prispeli, kamor so bili namenjeni. Dva bataljona divizije Kelley Kenny sta prepodila Boerce z bodali. Zgube Boercev so velike. Zapustili so 102 mrtvecev in 20 ujetnikov. Popolno število angleških zgub še ni znano. Med mrtveci sta dva stotnika in en civilist, med ranjenci 2 polkovnika, 2 stotnika in 5 poročnikov.

Angleži nespravljivi.

BRUSELJ 11. (K. B.) »Petitbleu« priobene brzjavko iz Londona, ki najodločneje potrjuje vest, da sta se predsednika Krüger in Steija obrnila brzjavnim potom do angleške vlade ter ponudila mir s pogojem, da se zagotovi neodvisnost obeh republik. To da se je zgodilo po noči med torkom in sredo. V sredo jutro da sta prejela predsednika brzjavni odgovor angleške vlade. Isti da kaže nespravljivost Angležev ter končuje z besedami: Edini pogoj, pod katerim je Anglija pripravljena skleniti mir, je brezpogojna predaja.

Brabantove čete na potu v Oliwalnorth.

JAMESTOWN 11. (K. B.) »Reuter« javlja: Oddelek čet generala Brabanta je ob zori odkorakal od tod proti Oliwalnorthu.

Angleži v Janestownu.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« javlja iz Jamestowna včerajšnjega dne: Divizija

Brabant je prispela semkaj, ne da bi naletela na odpor. Kakor javlja ista poslovica iz Kimberleya, se lord Kitchener nahaja tamkaj.

Avstralske čete v bitki.

LONON 12. (K. B.) »Reuter« javlja iz Drietfonteina z včerajšnjega dne: Včerajšnje vroče bitke se je udeležilo mnogo avstralskih čet. Ko je sovražnik božal, so mu zamogli edini konji avstralske konjenice slediti.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

Kolonijalno blago. Kava. Na odločujočih trgih so cene poskočile zopet na višino predprošlega tedna. V Brazilu so bile cene stalne, spečevanje blaga omejeno.

S trga je vzeti 500 vreč Santos »good average« po K 46.— do 47.—, 500 vreč dt. prime po K 50.— in 200 vreč Jamaica po K 49.— do 50.— od 50 kg. Na skladiščih je 14.501 q kave.

Poper. Ta predmet je bil tudi prošli teden o neznatnih razločkih v cenah nespremenjen na mestih, kjer se pridelava, in na tatarskih trgih. Pri nas so bile stare cene in sicer:

za poper	Singapore	K 73.—
„	Tellicherry	„ 73.—
„	Batavia	„ 70.—
„	Penang C	„ 68.—
„	Penang D	„ 67.—

Piment. Stalno trden. Tvrde na izvirnih tržiščih ponujajo blago na podlagi cen, kakor doslej. Cena K 43.—

Klinčki: Minolega tedna je bilo mnogo naročeb glede blaga, ki se ima še le ukrat. Na tukajšnjem trgu, ki razpolaga le z neznatnimi zalogami, je bilo le malo prodaj, ker so ponudbe izvirnih trgov večje nego jih hočejo plačevati tukajšnji kupci. Cena K. 54.—

Siadkor: Tudi v minolem tednu ni bilo znatnih sprememb na tuzemskih in inozemskih trgih; prvi so bili mirni o neznatnih razlikah v cenah; na poslednji je bil položaj slab, ker ni bilo naročeb od strani konsumnih trgov. Cene so bile nespremenjene, in sicer za gotovo blago v transitu, carine prosto s skantom 2%:

Centrifugalni pilé	26.	—27.½ K
Melis-Pilé	27.¾	—28. „
Concassé	27.¾	—28.½ „
V klobukih po 1.80—2 kg.	30.—	
Koeke v zabojih po 25		
do 50 kg.	29.½	—31.—

Za naročbe mare-julij:

Centrifugalni pilé	27.½	—28.— K
Melis-Pilé	28.¼	—28.½ „

Iz inozemstva je došlo minoli teden z železnico: 30.300 q (proti 43.000 q v isti dobi prošlega leta).

V zalogi je bilo 193.100 q, in sicer v skladiščih 188.248 q (proti 131.600 in 129.504 q v isti dobi prošle dobe)

Cerealije. Trg mirni, nespremenjen, brez kupčije. Zaloga: 645 q pšenice, 3986 q turščice, 300 q ovs.

Bombaž. Proti koncu tedna medla kupčija. Prodalo se je 250 omotkov Adana po K. 118 do 124 od q.

Moka. Slabo razpečanje, nizke cene.

Južno sadje. Trg trden za limone in pomaranče dobre kakovosti. Levantinskega sadja se je malo razpečalo, cene slabe.

Olje, oljino: razpečanje omejeno, trg slab. Prodalo se je 50 q ital. polfinega do zelo finega v sodih po 122 do 160 K. ter 150 q grškega in levantinskega v barilih po 76 do 77 K.

Riž. Malo kupčije trg nespremenjen, kupovalci rezervirani.

Cene bencinu. Vlada namerja izdati naredbo, da morajo odslej rafinerije petroleja odajati bencin bolj po ceni, ako je isti namenjen v obrtne svrhe. Že dlje časa je temu, kar je vlada dovolila, da od bencina ni plačevati kosumnega davka, kadar je dokazano, da se ista uporablja v obrtih. Ker je pa cena petroleja poskočila in s tem tudi bencinu, je ta vladina naredba izgubila vsaki pomen ter ne koristi odjemalcem bencina prav nič.

Posl. Rohonczy o ogerskem mlinarstvu.

V nadaljevanju debate trgovinskem proračunu v zbornici v Budimpešti je posl. Rohonczy govoril obširno o ogerskem mlinarstvu ter o zlih posledicah prevleke produkcije. Veliki ogerski mlini da so spravili v deželo slabo inozemsko pšenico ter tako škodili ugledu ogerske moke. Obsojal je kupčijo na obroke (termine) ter predbacival budimpeštanskim mlinom, da iz poloma tisočev malih

eksistene pobirajo bogate dividende. Je pač mnogo resnice v teh besedah!

Železnica v Taškentu.

Ruska vlada je sklenila, da prihodnje spomladi začne na lastne stroške graditi železnico iz Orenburga (na Uralu) v Taškent (v centralni Aziji). Trasiranje te proge so ravnokar dovršili.

Žito v Ameriki.

Kakor javlja kor. biró iz Washingtona z dne 11. t. m., je glasom poročila poljedelskega ministerstva v rokah poljedelcev od vse vse lunske žetve še 29% pšenice, 37% odstotkov turščice in 36.5% odstotkov ovs.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 12. Pšenica za oktober K. 7.71 do 7.72. Pšenica za april K. 7.47 do 7.49 Rž za oktober K. 6.46 do 6.48. Rž za april K. 6.28 do 6.29 Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.16 do 5.17. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 4.92 do 4.94

Pšenica: ponudbe zadosti, povpraševanje dobro, mirno. Prodaja: 25.000 met. stot. nespremenjeno. Vreme: lepo.

Hamburg 12. Trg za kavo. Santos good average za mare 35.75 za maj 36.—, za september 37.25 za december 37.50 Denar.

Havre 12. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 42.75, za juli 50 k. frankov 43.50.

Dunajska borza dne 12. marca.

	danes	predvčeraj.
Državni dolg v papirju	99.30	99.35
„ „ v srebru	99.20	99.20
Avstrijska renta v zlatu	98.35	98.30
„ „ kronah 4%	99.35	99.45
Kreditne akeije	235.10	235.85
London 10 Lsr.	242.85	242.75
20 mark	23.64	23.65
Napoleoni	19.29	19.27
100 italijanskih lir	90.10	90.05
Cekini	11.38	11.38

Darovi.

(Zvršetek.)

Po 4 K so darovali: gospa Tona Kotternauer, soproga e. k. nadpravnika v Laškem trgu; g. dr. Jurij Pučko, e. k. notar v Krškem; vč. g. Janez Ogriz, župnik v Kapeli na Dravi; g. Mih. Bergant, nadučitelj v St. Vidu pri Vipavi; dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju; g. Jos. Šuman, e. k. deželni šolski nadzornik v Ljubljani; Fr. Goli, trgovec v Idriji; vč. g. Anton Mežnare, dekan v Kranju; K. Elorian, knjigar v Kranju; vč. g. Anton Rančigoj, vikar Celju; vč. g. Jurij Bezenšek, duh. svetnik in župnik v Čodranu; vč. g. Ivan Kodre, župnik pri sv. Križu; g. Jos. Jeglič, e. k. davkar v pok. v Idriji; po 2 K so darovali gg.: L. Fürsager, trgovec v Radovljici; dr. Jan Lenoch, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju; Ivan Majdič, trgovec v Kranju; gospa Karola Brilej, trgovka na Vrhniki; vč. g. Vilibald Venedig, župnik v Ormožu; Martin Dežela v Idriji; gosp. Adolf Kreuzberger, trgovec v Kranju; vč. g. Jos. Hočvar, kanonik v Nov. mestu. — Vsem blagim darovalkam in darovalcem iskrena hvala. Meseca februarja prejelo je 39 visokošolcev podpore K. 345.50. V tekočem šolskem letu je bilo razdeljenih 1536 K v obedah in gotovini. Odbor prosi uljudno za daljše darove, katere je pošiljati gosp. društvenemu blagajniku dr. Klem. Seslunu, dvornemu in sodnemu odvetniku na Danju I., Singerstr. 7.

Proti kašlju,
grloboju, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste
od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Objava.

Banka „SLAVIJA“ naznanja, da je vsled smrti gospoda **Jakoba Lavrenčiča Bolgattija** imenovala za njegovega naslednika kakor glavnega zastopnika „Slavije“ za Trst in okolico gospoda **Hinka Gibertija** katerega pisarna se nahaja v prvem nadstropju št. 7, Via Canale, ter priporoča da se P. t. občinstvo obrača do njega v vseh banke „Slavije“ tičočih se zadevah.

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani
Ivan Hribar, ravnatelj.

Št. 184.
O. S. S.

Natečaj.

Na mešanem dvorazrednem se slovenskim učnim jezikom v Jelšanah popolniti je mesto učiteljice III. plačilnega reda.

Dohodki združeni s to službo razvidni so iz deželne postave za Istro z dne 14. decembra 1888, drž. zak. št. 1 ex 1889.

Prositeljice naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potom tekom štirih tednov sem predložijo.

Volosko, 5. marca 1900.

C. kr. okrajni šolski svet

Fabiani, predsednik.

Naznanilo.

V nedeljo dne 18. marca t. l. ob 3. uri popoldne bode občni zbor »Posojilnega in konsumnega društva« v Borštu.

Na dnevnem redu je likvidacija in pogovor o razpustu društva.

V slučaju nesklepnosti se bode vršil zbor osem dni pozneje.

„Posojilno in konsumno društvo“ v Borštu, dne 8. marca 1900.

Miha Kosmač l. r.
podpredsednik.

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

Toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popoldne. Za obilen obisk se priporoča **Jožef Furlan**.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz **Richterjeve** lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz **Richterjeve** lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetinske ulice 5.

Prva slovenska izdelovalnica mrežic za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell'Arsenale

Uvažujeto geslo:

„Svoji k svojim“

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetirami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsoto stroko spadajočih del. **Anton Breščak**, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olakšati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.**

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd. **tvrdke Wolfner & Weisz** na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule
cvetličar
v Via delle Torri (Palača Diana).

MEJNARODNI PANORAMA
TRST - Borzni trg 14 - TRST
Od 1. marca do 5. marca
Nova serija.
Lako zanimivo in poučno potovanje po Italiji od Verone do Siena itd.
50 podob 50.
V stopnina 20, otroci 10 kr.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %. Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštno-hran. račun št. 837.315.

Še nekaj tisoč

na suho cepljenih, popolnoma zaraščenih in dobro okorenjenih

t r t

raznih dobrih vrst, oddam spomladi t. l. iz svoje trtnice v Krškem (pošta in postaja Videm - Krško, Kranjsko.)

Vrste za bela vina: Ital. rizling, kraljevina, beli burgundec, žlahtnina (spanjol) bela in rdeča, veltinec, moslavina, silvanec, plavec, grganja ter nekaj traminec in rulandica.

Vrste za črna vina: Portugalka, modra frankinja, istrski refosk, žametasta črnina (kavščina), ter tirulske vrste: negrara in teroldigo; dalje nekaj črnega burgundca.

Podlaga je čista riparija portalis in rupestris monticola. Vrste so popolnoma zanesljive in čiste, nepomešane, ker sem dobil cepiče in sloveče vinarske sole na Tirolskem.

Cene: Enoletne cepjenke à 10 gld. 100 komadov Dvoletne " à 12 " 100 "

Ob enem z naročitvijo naj se mi blagovoli vposlati 25 %, are. Kdor naroči toraj za 10 gld. trt, mora vposlati 2 gld. 50 kr. are. Na naročitev brez are se pri osebah, meni nepoznanih, ne bo oziralo.

Priporočam se sl. občinstvu, da me blagovoli v tem za občni blagor prekoristnem podjetju po možnosti podpirati. — Vsi, ki so lansko leto trte od mene naročili, jih ne morejo prehladiti, kajti od 1000 komadov je komaj 1 izostala in vse dobro vspevajo, da, mnoge so celo sad nastavile.

Embalaza se bo zaračunala po lastni ceni. Prevajanje do kolodvora se ne bo zaračunalo.

Dr. T. Romih

župan v Krškem (Dolenjsko)

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo.

ulica S. Francesco št. 2, I. n. (Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 %. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Urađne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Glasbena šola.

Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Colonna št. 2, I. nadstropje (za javnim vratom) šolo za poučevanje sledečih predmetov: teorija, glasovir, petje, vse tamburaške instrumente, mandolina, vijola, čelo in violon (contrabas). Natančnejša pojasnila daje podpisani vsaki dan od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih prostorih. Pisma istojta. — Za vspesni in točni pouk jamčim. — Priporočuje se za obilno udeležbo beležim udani

Hrabroslav Vogrič

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejevice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRGOVINA JESTVIN

Trst — Via Giulia št. 25 — Trst.

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano prodajalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popoln in najboljšim in svežim kolonialnim blagom kakor: kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka, raznovrstna fina vina v buteljkah, ter sploh vse jestvine.

Posiljam blago na deželo po poštne povzetju, v mestu je donajanje na dom brezplačno.

Nadejaje se obilne posilpore slavn. občinstva v mestu in na deželi, beležim spoštovanjem udani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin **Znideršič & Valenčič** v Il. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Kurje oči

trlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trakoczy-jev obliž**, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V/2 Schönbrunnerstrasse 107**. Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franko po predplačilu zneska v poštinih znakah ali proti povzetju. Obliži za poskušajo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek z jamčen!** Razpošiljatev takoj po sprejemu naročbe. V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju **SERRAVALLO**, Piazza del sale.